

prima instanță: Judecătoria Comrat, sediul Vulcănești (jud: Ig. Botezatu)
instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud: D. Fujenco, L. Caraianu, A. Mironov)

Î N C H E I E R E

8 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Alexandr Cerveni,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea
Mixtă „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Alexandr Cerveni
cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 29 iunie 2021 a Curții de Apel Comrat,

c o n s t a t ă :

La 11 octombrie 2019, ÎM „Incaso” SRL a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Alexandr Cerveni cu privire la încasarea datoriei în baza
contractului de împrumut în mărime de 20 156,40 de lei, precum și a cheltuielilor
de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că la 28 iulie 2017 între OCN „MCP Finance”
SRL și Alexandr Cerveni a fost încheiat contract de împrumut cu nr. MD-
0271700000655/3.

Conform contractului, în caz de ne respectare a graficului de rambursare a
împrumutului, împrumutatul s-a obligat să achite suplimentar pe lângă suma totală
a împrumutului comision pentru acordarea creditului, dobânda și penalitatea, care
este legată cu durata dobânzii de întârziere.

La 28 iulie 2017, OCN „MCP Finance” SRL și-a executat obligația,
transferând debitorului suma împrumutului acordat.

Necătînd la faptul, că OCN „MCP Finance” SRL și-a executat obligația,
Alexandr Cerveni până la adresarea cu acțiune în instanță nu și-a executat
obligațiunile contractuale asumate.

Reclamanta a mai specificat că debitorul a fost înștiințat despre nerespectarea
clauzelor contractuale, prin intermediul scrisorilor recomandate, expediate în
adresa sa.

În legătură cu neachitarea sumelor datorate în termenul stabilit, în adresa
debitorului a fost trimisă pretenția, prin care acesta a fost informat în mod repetat
cu privire la nerespectarea clauzelor contractuale și la rezoluțiunea anticipată a
contractului de către creditor, și obligația acestuia de a restitui suma împrumutului,
dobânzile, comisionul de împrumut și penalitatea calculate conform contractului.

A specificat că la data înaintării acțiunii datoria pârâtului față reclamant constituia suma de 20 156,40 de lei, calculată conform contractului după cum urmează: suma de bază a împrumutului de 9 000 de lei; comision pentru acordarea creditului de 720 de lei; dobânda în baza contractului de 1 436,40 de lei; clauză penală contractuală în suma de 9000 de lei (2% de la suma datorată, calculată pentru perioada de întârziere de 50 de zile).

Reclamanta a solicitat încasarea de la pârât a datoriei în suma de 20 156,40 de lei, cheltuielile de judecată legate cu achitarea taxei de stat în sumă de 604,70 lei și serviciile juridice în sumă de 1 000 de lei.

Prin hotărârea din 4 martie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești s-a admis acțiunea ÎM „Incaso” SRL. S-a încasat de la Alexandr Cerveni în beneficiul ÎM „Incaso” SRL datoria în mărime de 20 156,40 de lei, cheltuielile de judecată legate de achitarea taxei de stat în sumă de 604,70 lei și serviciile juridice în sumă de 1 000 de lei.

Invocând netemeinicia hotărârii primei instanțe, la 29 martie 2021, Alexandr Cerveni a depus apel, prin care solicitat admiterea acestuia cu casarea hotărârii din 4 martie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 29 iunie 2021 a Curții de Apel Comrat s-a respins apelul declarat de Alexandr Cerveni și s-a menținut hotărârea din 4 martie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „Incaso” SRL împotriva lui Alexandr Cerveni cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

Pentru a decide astfel, prin prisma art. 1 alin. (2), 8 alin. (1) și (2), 513 alin. (1), 514, 572 alin. (2), 668 alin. (1), 867, 869 alin. (1) și (2), 704, 823 alin. (1), 826 alin. (1) Cod civil (în vigoare până la 1 martie 2019), Colegiul a constatat că prima instanța a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite și elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, iar hotărârea este întemeiată și legală.

Colegiul a reținut că la 28 iulie 2017 între OCN „MCP Finance” SRL și Alexandr Cerveni a fost încheiat contractul de împrumut nr. MD-0271700000655/3 în baza căruia ultimului i s-a oferit un împrumut în sumă de 9 000 de lei, cu termenul de achitare până la data de 12 august 2017. Totodată, faptul primirii de către apelant a împrumutului în mărime de 9 000 de lei pe contractul de împrumut cu nr. MD-0271700000655/3 din 28 iulie 2017 se confirmă prin dispoziție de plată.

În contextul împrejurărilor elucidate, Colegiul a menționat că contractul de împrumut cu dobândă fiind încheiat legal de părți, este sinalagmatic, adică reclamantul a oferit împrumutatului posibilitatea de a împrumuta și de a se folosi de mijloacele financiare ținând cont de anumite condiții și s-a obligat să respecte condițiile contractului de împrumut cu dobândă.

Materialele cauzei atestă că OCN „MCP Finance” SRL și-a onorat obligațiunile asumate și a acordat lui Alexandr Cerveni împrumutul cu dobândă în mărime de 9 000 de lei, or, Alexandr Cerveni, la rândul său, nu a achitat împrumutul în termenul prevăzut de contract.

Instanța de apel a mai specificat că în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute.

Colegiul a mai reținut că la 1 aprilie 2019 între OCN „MCP Finance” SRL și ÎM „Incaso” SRL s-a încheiat contractul de cesiune nr. 1/190329 prin care OCN „MCP Finance” SRL a transmis prestația lui Alexandr Cervenii.

Astfel, la 6 august 2019, ÎM „Incaso” SRL a expediat în adresa lui Alexandr Cervenii o somație cu solicitarea de a stinge în termen de 10 zile datoria acumulată pe contractul de împrumut, or, apelantul a lăsat fără răspuns somația, cât și nu a stins datoria la contractul de împrumut.

De altfel, Colegiul a considerat ca fiind neîntemeiat argumentul apelantului precum că rata reală a dobânzii, comisionul lunar pentru folosirea creditului rezultă din clauzele contractuale și anexe la acesta, cât și din întregul contract, contravin prevederilor imperative ale legii, ori, conform pct. 2.2.2 din contractul de împrumut comisionul pentru acordarea creditului este egal cu 8 %.

În același timp, instanța de apel a relevat că condițiile contractului de împrumut s-au discutat inițial încheierii contractului, respectiv, părțile au luat cunoștință cu acestea, semnându-l.

Totodată, Colegiul a remarcat că plățile de comision și pentru administrare lunară reprezintă o plată fixă pentru serviciul de administrare curentă a contractului de împrumut. Mai mult ca atât, comisionul nu reprezintă dobânda pe contractul de împrumut, de aceea fiind eronată poziția apelantului în această parte.

În contextul celor relatate, Colegiul a fost de acord cu concluzia instanței de fond precum că în cazul dat nu sunt depistate încălcări nici pe dobânda de împrumut.

Instanța a reiterat suplimentar că semnând contractul de împrumut debitorul Alexandr Cervenii a recunoscut și a căzut de acord cu toate clauzele contractuale indicate în contractul de împrumut.

Mai mult, prin prisma art. 624 - 630 Cod civil (în vigoare până la 1 martie 2019), pct. 3.3.6. din contractul de împrumut, Colegiul a învederat că clauza penală sub formă de înțelegere sau clauzele contractuale au o forță obligatorie pentru părțile ce ajung la înțelegere, mărimea cărora urmează a fi respectată și de instanțele de judecată. În cazul de față, instanța nu este în drept de a aprecia clauza penală, dacă vorbim despre prezența sau mărimea acesteia, întrucât aceste chestiuni au fost discutate de părți anterior.

Din motiv că apelantul nu și-a onorat la timp obligația de achitare a datoriei pe contractul de împrumut, instanța a considerat că reclamantul legal, în conformitate cu pct. 3.3.6 a contractului, a calculat penalitatea (clauza penală) pentru perioada de întârziere de 50 de zile.

La 14 septembrie 2021, Alexandr Cervenii a declarat recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel la examinarea cauzei nu a constatat just și a dat o apreciere incorectă situației de fapt, mai mult nu a examinat cauza sub toate aspectele și nu a stabilit cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt caracteristice raportului juridic.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Comrat a pronunțat decizia contestată la 29 iunie 2021 și a expediat-o participanților la proces la 5 august 2021 (f.d. 185, Vol. I), astfel, recursul declarat la 14 septembrie 2021, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 11 noiembrie 2021 instanța de recurs a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței, or, până la examinarea cauzei careva referințe în adresa instanței nu au parvenit.

Examinând temeiurile recursului declarat de Alexandr Cervenii, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronată, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Alexandr Cervenii nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Alexandr Cerveni, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Alexandr Cerveni, împotriva deciziei din 29 iunie 2021 a Curții de Apel Comrat.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat